

บทความจากเว็บไซต์
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

<http://www.midnightuniv.org>

เรื่อง

การปฏิบัติของไพร่(ฟ้าซ้ำแผ่นดิน) (๑) (๒)

โดย

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ

เผยแพร่สำหรับ eReader

โดย

วิชญ์ เอื้อชูเกียรติ

17 มิถุนายน 2553

การปฏิวัติของไพร่(ฟ้าซ้ำแผ่นดิน) (๑)

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ

เมื่อปีที่แล้วผมได้เขียนบทความหลายตอนว่าด้วย “การกบฏของมวลชน” (The Revolt of the Masses) ซึ่งตีพิมพ์ในวิภาษา ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๘ ถึง ๒๐ (พค.-กย. ๒๕๕๒) มูลเหตุที่ผมให้ความสนใจในประเด็นดังกล่าว ผมได้แถลงไว้ดังนี้ ...

“ปรากฏการณ์ในสามปีมานี้ ได้สร้างการเคลื่อนไหวใหม่ทางการเมืองขึ้นในสังคมไทย นั่นคือการก่อรูปและพัฒนาอย่างไม่เคยมีมาก่อนของขบวนการมวลชน อันประกอบด้วยผู้คนพลเมืองจำนวนมากมหาศาล มวลชนเหล่านั้นไม่ได้เคลื่อนไหวอย่างปกติธรรมดา หากแต่เข้าร่วมการต่อสู้ในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ถึงขั้นที่ใช้วิธีการเผชิญหน้ากับอำนาจรัฐและรัฐบาลโดยตรง อย่างไม่หวั่นเกรง ไม่ประนีประนอม พร้อมจะทำการบีบคั้นหลากหลายกลยุทธ์ บางครั้งถึงขั้นที่พร้อมจะนำไปสู่การใช้ความรุนแรง บ้างยึดที่ทำการของรัฐบาล สถานีโทรทัศน์ ยึดถนนและปิดเส้นทางจราจร

ปฏิบัติการทั้งหลายล้วนปรีมขอบเขตและความชอบธรรมทางกฎหมาย ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ฝ่ายปกครองและยุติธรรมยอมรับตัวอักษรและการตีความในรัฐธรรมนูญอย่างกว้างเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญสยามไทยจากปี ๒๔๗๕ มา เห็นสิ่งอื่นใด ขบวนการมวลชนที่ประท้วงและเดินขบวนขนาดใหญ่ นั้น ได้ประกาศจุดหมายของการต่อสู้ต่อต้านของพวกเขาตนว่า คือการโค่นล้มหรือทำให้รัฐบาลที่ปกครองอยู่นั้นล้มพังทลายหรือสลายไป นั่นคือเป้าหมายอันสูงสุดของการต่อสู้ทางการเมือง คือการช่วงชิงอำนาจรัฐมาเป็นของพวกเขาตน”

ทฤษฎีออร์เตก้า: “การกบฏของมวลชน” ตัวแบบในการศึกษา

ผมอาศัยทฤษฎีของออร์เตก้า ในเรื่อง “การกบฏของมวลชน” มาเป็นตัวแบบในการศึกษาทำความเข้าใจ ถึงปรากฏการณ์ดังกล่าวในยุโรป และดูการวิเคราะห์วิจารณ์ของปัญญาชนอนุรักษ์นิยมยุโรปว่าจะพูดถึงการเคลื่อนไหวแบบกบฏของมวลชนว่าอย่างไร (รายละเอียดเป็นอย่างไร หากยังไม่ได้อ่าน

โปรดกลับไปอ่านใหม่) การที่ผมกลับไปอ่านทฤษฎีการปฏิวัติ
มวลชนสายอนุรักษนิยม ซึ่งมีผู้อ่านบางคนถามผมอย่างไม่
แน่ใจว่าอ่านและเขียนไปทำไม ก็ในเมื่อมันเป็นทฤษฎีฝ่าย
อนุรักษฯ ก็แน่ละ ว่าเขาย่อมไม่เห็นด้วยและไม่อธิบายทฤษฎี
การเคลื่อนไหวของมวลชนอย่างเป็นทางการเป็นด้านบวกแน่ หมายความว่า
ว่า เนื้อหาและวิธีการย่อมไม่ลึกซึ้ง ไม่พิศดารและไม่ค่อยมี
ปัญญามากเท่าไรนัก ไม่คุ้มกับการเสียเวลาอ่าน

ผมก็เห็นด้วยกับคำวิจารณ์ดังกล่าว แต่มูลเหตุและแรง
บันดาลใจให้ผมกลับไปหยิบทฤษฎีของออร์เตก้าแทนที่จะเป็น
ของมาร์กซ หรือเลนินหรือเหมา และเชกวารานันท์ มาจาก
บรรยากาศและสภาพของการเคลื่อนไหวการเมืองมวลชนใน
ปัจจุบัน คือหลังสงครามเย็นและการพังทลายของประเทศ
และอุดมการณ์สังคมนิยม และคอมมิวนิสต์ในสหภาพโซเวียต
และยุโรปตะวันออกมาถึงจีนและเวียดนาม

ที่น่าตลกคือ ขณะนี้ประเทศเดียวที่ยังรักษาอุดมการณ์และ
ระบบปกครองของตนไว้ได้ หลังจากทำการปฏิวัติมวลชน

สำเร็จ คือประเทศคิวบา ประธานฟีเดล คัสโตรยังรักษาสปิริต และความผุดผ่องของ “นักปฏิวัติมวลชน” แห่งยุคทศวรรษปี ๖๐ ไว้ได้มากกว่าใครเพื่อน ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ไม่มีใครเชื่อว่า คิวบาจะรักษาตัวรอดจากเงื้อมมือของ “มหาอินทรี” (สหรัฐฯ) และยังคงตั้งอยู่ไม่ห่างจากกรงเล็บอันทรงพลังานุภาพนั้นเท่าไรเลย แต่จนแล้วจนรอด คิวบาก็รักษาเนื้อรักษาตัวปกครองเอาประเทศเล็กๆ แต่มีความเป็นตัวของตัวเองและความภูมิใจอันยิ่งใหญ่มาจนข้ามสู่ศตวรรษใหม่ได้อย่างไม่น่าเชื่อ

การกลับไปสู่แนวทางอนุรักษ์นิยมหรือฝ่ายขวาหรือ กลางขวาเป็นลำดับ

ในทุกที่ของระบบการเมืองการปกครอง อุดมการณ์มวลชน ซ้ายี่ห่อต่าง พวกกันถอยหลังทั้งทางยุทธศาสตร์และทาง ยุทธวิธี(แปลว่าอะไรผมก็ไม่รู้ เห็นเขาชอบใช้กันผมก็เอาอย่าง บ้าง) กล่าวได้ว่า บรรยากาศและความรู้สึกนึกคิดของ การเมืองโลกปัจจุบัน เริ่มเลื้อยไปสู่แนวทางของการเมืองแบบ อนุรักษ์นิยมหรือฝ่ายขวาหรือกลางขวาเป็นลำดับ ปრაการการณ์เช่นนี้ก็เกิดขึ้นในการเมืองไทยด้วยเหมือนกัน

เห็นได้จากการเคลื่อนไหวและจุดหมายไปถึงอุดมการณ์ที่ใช้
ของกลุ่ม พธม. มีลักษณะเป็นแนวทางของอนุรักษนิยมที่
ปฏิวัติ (revolutionary conservative) ทั้งนี้โดยพิจารณาจาก
แนวทาง วิธีการ และจุดหมายของฝ่ายนำในการเคลื่อนไหวที่
แสดงออกมาต่อสาธารณชนนั้น เน้นที่การรักษาสถานะเดิม
ของพลังสังคมและชนชั้นเศรษฐกิจที่ได้เปรียบ ดังแสดงออก
ในกำลังหลักของการชุมนุมว่า ส่วนใหญ่มาจากบรรดาคนชั้น
กลางในเมือง นายทุนน้อย ผู้ผลิตย่อย ข้าราชการระดับกลาง
โดยมีพันธมิตรหรือแนวร่วมสำคัญที่ฝ่ายกองทัพและ “ผู้สูง
ศักดิ์” ส่วนศัตรูหรือเป้าหมายของการโจมตีคืออดีตนายกษ
ทักษิณฯ และพวก “นายทุนสามัญ” ในค่ายของทักษิณฯ และ
พรรคพวก ไม่ใช่ระบอบสังคมและเศรษฐกิจการเมืองแบบทุน
นิยม ส่วนระบบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมก็โดนหางเลข
กลายเป็นจำเลย (หรือ “การเมืองเก่า”) ไปรวมกับนักการเมือง
หรือนักเลือกตั้งทั้งหลาย ประชาชนรากหญ้าในต่างจังหวัดซึ่ง
ในทางทฤษฎีเรียกว่าเสียงส่วนใหญ่ ก็กลายเป็นคนโง่ที่ยอม
ให้ชื่อเสียงอย่างเชื่องๆ กลายเป็นผู้ทำลายระบบ
ประชาธิปไตยแบบเสรีของคนเมืองไปอีก

การเคลื่อนไหวมวลชนภายใต้การนำของ พธม. พัฒนาเข้าสู่การเคลื่อนไหวที่มีลักษณะเนื้อหาอนุรักษ์และเป็นปฏิริยาต่อระบบประชาธิปไตยเมื่อกองทัพเข้ามาแทรก(หรือมาช่วยผลักดันหรือรักษาก็แล้วแต่การตีความ) การต่อสู้เคลื่อนไหวตอนนั้น ด้วยการทำรัฐประหาร ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นการปิดฝาโลงให้กับรัฐบาลทักษิณ และยุติบทบาทการนำทางการเมืองของทักษิณ และการเมืองแบบประชานิยมที่ได้รับการตอบสนองจากมวลชนในชนบทนอกกรุงเทพฯ อย่างมหาดศาลไปด้วย

รัฐประหาร ๑๙ กันยา การเมืองไทยหันเข้าสู่หนทางใหม่
จากรัฐประหาร ๑๙ กันยาเป็นต้นมา การเมืองไทยได้หันเข้าสู่หนทางและแนวทางใหม่ที่ไม่เคยปรากฏและมีประสบการณ์มาก่อน หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองพฤษภาคม ๒๔๗๕ มา สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นพอจะประมวลได้ดังต่อไปนี้

๑) เกิดกลุ่มและขบวนการของประชาชนต่างๆ ในการต่อต้านและคัดค้านการทำรัฐประหาร รวมถึงรัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้งโดยคณะรัฐประหาร (คมช.) รัฐสภาและองค์กรอิสระที่แต่งตั้งโดยคณะรัฐประหารหรือโดยอำนาจทางกฎหมายของคณะรัฐประหารและรัฐบาลที่ตามมา ก็ตาม ปราบกฏการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่และมีความหมายนัยที่สำคัญอย่างยิ่ง เป็นครั้งแรกที่มวลชนได้ประกาศอย่างเปิดเผย ทั้งทางวาจาและการเขียนไปถึงการปฏิบัติชุมนุมประท้วง อย่างสงบว่า ไม่เห็นด้วยและไม่ยอมรับการยึดอำนาจทำรัฐประหารของคณะรัฐประหารที่มาจากกองทัพอีกต่อไป บัดนี้การทำรัฐประหารซึ่งที่ผ่านมาได้กลายเป็น “ประเพณี” ของการเปลี่ยนรัฐบาลด้วยการใช้กำลังนอกระบบ ประชาธิปไตยที่ดำเนินมากกว่า ๗ ทศวรรษ กำลังมาถึงวาระสุดท้ายแล้ว

๒) มีการริเริ่มใช้วิธีการต่อสู้ที่เรียกว่า “อหิงสา” อันเป็นการต่อสู้อย่างสงบสันติโดยมวลชน กับอำนาจรัฐอันเต็มไปด้วยความรุนแรง กลยุทธ์และวิธีการดังกล่าวมีการเริ่มใช้

อย่างเป็นทางการลักษณะในการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลพลเอก
สุจินดา คราประยูร ซึ่งถือว่าเป็นรัฐบาลที่มาจาก
การรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.)
แม้การอดอาหารจะเริ่มโดยอดีตนักการเมืองพรรค
ประชาธิปไตยคุณฉลาด วรฉัตร แต่คนที่ทำให้กลยุทธ์อหิงสา
มีพลังและปลุกกระดมประชาชนให้ตื่นตัวมาสนับสนุนอย่าง
ใหญ่โตกลับเป็น พลตรีจำลอง ศรีเมือง อดีตเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ และต่อมาหัวหน้า
พรรคพลังธรรม ผู้ชักนำให้คุณทักษิณ ชินวัตรเข้ามาสู่วง
การเมือง วิธีการอหิงสากลายเป็นเครื่องมือในการต่อต้าน
รัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การนำของ พธม. และ
ขณะนี้ก็เป็นเครื่องมือหลักของกลุ่ม นปช. ด้วยเช่นกัน
อย่างไรก็ตามบทเรียนของสันติวิธีในฝ่ายผู้ประท้วงจำนวน
มากนั้น เมื่อเผชิญกับการสลายของกองกำลังรัฐ ความรุนแรง
ก็หลีกเลี่ยงไม่พ้น ในกรณีของ พธม. คือเหตุการณ์วันที่ ๗
ตุลาคม ๒๕๕๒ มีการใช้แก๊สและระเบิดน้ำตา มีผู้เสียชีวิต ๑
คนบาดเจ็บอีกจำนวนหนึ่ง กองกำลังในการสลายมาจาก
ตำรวจ ในขณะที่เหตุการณ์วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓ เป็น

กำลังทหารโดยเฉพาะคือกองกำลัง “บูรพาพยัคฆ์” ซึ่งถือว่าเป็น “กำลังระดับสูง” การบาดเจ็บล้มตายของมวลชนจึงมากกว่าอย่างเทียบกันไม่ติด (ตาย ๒๔ บาดเจ็บราว ๘๐๐) และเป็นครั้งแรกด้วยเช่นกัน ที่มีทหารไม่เฉพาะพลทหารผู้น้อยเท่านั้นที่ตายและบาดเจ็บ หากยังรวมถึงนายทหารระดับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงด้วย

๓) ปราบปรามการฉ้อโกงใหม่อีกประการอันเป็นผลพวงของการรัฐประหาร ๑๙ กย. คือการไม่ประนีประนอมกันระหว่างชนชั้นนำด้วยกันเองอีกต่อไป ในอดีตหลังการยึดอำนาจรัฐประหาร ผู้นำกองทัพที่ชนะและตั้งรัฐบาลใหม่สำเร็จ ก็จะไม่เนรเทศผู้นำฝ่ายตรงข้ามที่พ่ายแพ้ออกไปนอกประเทศ เมื่อเวลาผ่านไป หากฝ่ายแพ้ไม่มีการเคลื่อนไหวต่อต้านและคิดจะกลับมาอีก ฝ่ายชนะก็เลิกวาทะไม่เช่นนั้นก็จะมีการขู่ว่าจะครอบครัวยุติในเมืองไทยจะไม่มีความสุข แต่นั่นก็ดูเพียงพอที่จะทำให้ฝ่ายแพ้เลิกความตั้งใจในการคิดกลับมาแก้แค้นอีก แต่ในกรณียึดอำนาจทักษิณ เนื่องจากข้อกล่าวหาใหญ่คือเรื่องการขายหุ้นชินคอร์ปเป็นฝีมือของกลุ่ม พธม. และนักเอ็นจี

โอตต่างๆ รวมถึงสื่อมวลชนและคนธรรมดาเช่นคุณเรืองไกร ลี
กิจวัฒน์ ผู้ก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองต่อมาอย่างไม่ได้ตั้งใจเป็น
ต้น แรงเหวี่ยงของการต่อต้านพฤติกรรมคอร์ปชั่นของ พตท.
ทักษิณฯ และความต้องการได้รัฐบาลใหม่ตามฉายาของฝ่าย
ชนะ ทำให้ประเพณีดั้งเดิมหลังรัฐประหารที่ปล่อยให้อดีตผู้นำ
มีชีวิตรอบคอบไม่อาจดำเนินไปได้โดยไม่ถูกสื่อมวลชนและ
กลุ่มต่อต้านทักษิณโจมตีและวิพากษ์วิจารณ์ กล่าวได้ว่า
บรรยากาศนับแต่หลังการรัฐประหารมา ผู้คนโดยเฉพาะ
สื่อมวลชนทั้งในระบบและนอกระบบ (เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บ
บล็อกต่างๆ) ทุกฝ่ายต่างมีเหตุผลและหลักการในการต่อต้าน
คัดค้านโจมตีอีกฝ่าย บัดนี้การต่อสู้ทางการเมืองไม่ใช่เป็นกิจ
ส่วนตัวของชนชั้นนำอีกต่อไปแล้ว การเมืองไทยกลายเป็น
กิจการสาธารณะที่ไม่อาจผูกขาดได้โดยบุคคลหรือกลุ่ม
เฉพาะอีกต่อไป การเมืองไทยเป็นเรื่องสาธารณะและ
สาธารณูปโภคอย่างรวดเร็ว

นักปราชญ์กรีก เช่น เพลโตบอกว่า หลังจากมีการใช้
ระบอบรัฐธรรมนูญหรือกติกาในการปกครอง ไม่ใช่เป็นการ

ปกครองของผู้ได้รับอภิสิทธิ์จากเทวดาหรือพระเจ้าอีกต่อไป
ธรรมเนียมการปกครองเป็นผลมาจากการต่อรองและตกลงกัน
ระหว่างฝ่ายตรงข้ามกัน จนได้ธรรมเนียมมาเป็นหลัก ในตอน
นั้นเพลโตมองว่า ระบบปกครองนี้อยู่ได้ด้วยการศึกษาที่นักการเมือง
ในรัฐมีความรักในเกียรติ อย่างไรก็ตาม ระบบการเมืองของ
คนในธรรมชาติก็พัฒนาไปสู่การเป็นระบบคณาธิปไตย
(oligarchy) จากนั้นเข้าสู่ระบบประชาธิปไตย (democracy)
และในที่สุดก็เข้าสู่ระบบทรราช (tyranny) ดูเหมือนว่าระบบ
การเมืองไทยขณะนี้ก็ได้เข้าสู่ระบบประชาธิปไตยและทรราช
พร้อมกันเลย ด้วยการที่รัฐธรรมนูญก็ไม่ประสบความสำเร็จ
ในการเป็นเครื่องต่อรองของฝ่ายตรงข้ามกลุ่มต่างๆ ได้อย่าง
จริงจัง ส่วนนักการเมืองและผู้นำรัฐทั้งหลายก็ไม่แสดงให้เห็น
ถึงความรักในเกียรติและความเป็นมนุษย์ที่เป็นเสรีและเท่า
เทียมกันอย่างแท้จริง

๔) ปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ข้างบนนี้ ช่วย
สร้างเงื่อนไขทางภววิสัยให้แก่การเกิดการรวมตัวและจัดตั้ง
กันขึ้นของประชาชนหลากหลายฐานะและอาชีพ ส่วนใหญ่อยู่

ในต่างจังหวัดโดยเฉพาะในภาคอีสานและภาคเหนือ กลายเป็นกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือกลุ่ม “เสื้อแดง” เริ่มต้นจากกลุ่มต่อต้านเผด็จการเล็กๆ ที่มีเพียงนักกิจกรรมเอ็นจีโอและนักหนังสือพิมพ์และนักเขียนกับนักศึกษาจำนวนหนึ่ง จากนั้นมีนักการเมืองจากอดีตพรรคไทยรักไทย ซึ่งอวตารมาเป็นพรรคพลังประชาชนหลังถูกอำนาจรัฐยุบก็ออกมานำการเคลื่อนไหว กลุ่ม นปช. ยังมีเนวิน ชิดชอบกุมการนำอยู่ กลุ่มต่อต้านรัฐประหารของฝ่ายประชาชนยังไม่ได้เข้าร่วมกับกลุ่มนักการเมืองเก่า จนกระทั่ง สถานการณ์เริ่มนำไปสู่การแบ่งขั้วและทวีความเข้มข้นมากขึ้น ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พศ. ๒๕๕๐ และการเลือกตั้งทั่วไปที่ตามมา ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรคพลังประชาชนได้เสียงข้างมาก นำไปสู่การตั้งรัฐบาลแต่ก็ถูกกลุ่ม พธม. และกองทัพวกพลังเก่าบีบและต่อต้านทำลายทุกวิถีทาง กระทั่งนำไปสู่การยุบพรรคพลังประชาชนได้สำเร็จ และรัฐบาลก็ต้องล้มไป หลังจาก พธม. ได้ยึดทำเนียบรัฐบาลและสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในโลก

นปช.หรือกลุ่ม “เสื้อแดง”: ปราบฏุกการณการเคลื่อนไหว ใหญ่ของมวลชน

ปราบฏุกการณการเคลื่อนไหวใหญ่ของมวลชนอีกครั้ง คราวนี้เป็นการรวมตัวประท้วงของประชาชนรากหญ้าภายใต้ การนำของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ แห่งชาติ (นปช.) หรือกลุ่ม “เสื้อแดง” ได้สำแดงพลังในการ ชุมนุมประท้วงรัฐบาลอภิสิทธิ์ธิอย่างป็นระบบในเดือน เมษายน ๒๕๕๒ แล้วจบลงด้วการถูกสลายของกองกำลัง ทหาร “บุรพาพยัคฆ์” อันทำให้รัฐบาลและกองทัพเชื่อว่าตน จะสามารถทำการสลายการชุมนุมของกลุ่มเสื้อแดงในวันที่ ๑๐ เมษายนนี้ได้อีกอย่างง่ายดาย

“สองมาตรฐาน”

การเคลื่อนไหวชุมนุมประท้วงครั้งล่าสุด ซึ่งเริ่มด้ว การยกขบวนเดินทางเข้ามาังกรุงเทพมหานครอย่างขนาน ใหญ่ และได้ยึดสะพานผ่านฟ้าฯ ถนนราชดำเนิน ทำการ ประท้วงอย่างอหิงสาสงบสันติก็ดำเนินไปอย่างยาวนานกว่าที่

ทุกฝ่ายเคยประเมินไว้ จำนวนปริมาณผู้ชุมนุมจากต่างจังหวัด
นับได้ถึงจำนวนแสน นับเป็นการชุมนุมประท้วงของคนราก
หญ้าและต่างจังหวัดที่มากที่สุดในประวัติศาสตร์การ
เมืองไทย ในทางความคิดและนโยบายการเมือง ผู้ชุมนุมก็ม
ความคิดเป็นเอกภาพ มีทรรศนะตรงกันในเรื่องความไม่
ยุติธรรมของระบบปกครองฯ ประโยคที่กลายมาเป็นวรรค
ทองไปก็คือ “สองมาตรฐาน” ยากที่คนในสังคมไทยจะไม่
เข้าใจ ไม่มีใครโดยเฉพาะคนที่ได้เปรียบในสังคมนี้จะไม่เคย
ได้รับอันติสงส์ของสิ่งที่เรียกว่า “สองมาตรฐาน”

“ระบอบอำมาตย์” - “อำมาตยาธิปไตย” - “ไพร่”

อีกวาทกรรมหนึ่งที่ปรากฏขึ้น และได้รับการตอบรับ
จากผู้ชุมนุมและแนวร่วม ผู้สังเกตการณ์ทั่วไปอย่าง
กว้างขวาง นั่นคือวลีว่า “ระบอบอำมาตย์” “อำมาตยาธิป
ไตย” และในที่สุด การเรียกตัวเองของกลุ่มผู้ประท้วงจาก
ชนบทอันกว้างใหญ่กว่า “ไพร่” ภาษาและวาทกรรมของคำ
ทั้งหลายนี้ น่าสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากว่าในทางวิชาการแล้ว
ภาษาและคำเหล่านี้เป็นคำเก่าและความหมายเก่าที่ถูกใช้

และเข้าใจกันในบริบทของประวัติศาสตร์โบราณ หรือก่อนสมัยใหม่เท่านั้น การใช้อย่างทั่วไปที่ยังดำรงอยู่ก็ในด้านบันเทิง เช่น ละครโทรทัศน์ ประเภทจักรๆ วงศ์ๆ ซึ่งยังมีการสร้างและฉายให้เยาวชนไทยดูอย่างไม่เสื่อมคลาย ไม่ว่าจะโลกจะวิวัฒนาการไปถึงไหน เด็กไทยก็ยังถูกปลูกฝังด้วยคติไทยๆ แบบเด็กไทยเมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ อีกด้านก็ใช้ในการบริการหรือแสดงความไม่พอใจเป็นส่วนบุคคลเท่านั้น ไม่มีการใช้ในพื้นที่สาธารณะอย่างมีความหมายร่วมสมัยได้

อันนี้ก็เป็นพัฒนาการของการต่อสู้ในการเมืองไทยที่ขัดกัน ในขณะที่กลุ่ม นปช. เสื้อแดงมีจุดหมายไปสู่อนาคตที่ใหม่กว่าและดีกว่าเก่า แต่ภาษาและคำที่ใช้ในการสื่อและฉายไปสู่อนาคตกลับเป็นคำเก่าและภาษาเก่าที่ไม่มีชีวิตแล้ว คราวนี้พวกเขาใส่ชีวิตและพลังของความรู้สึกร่วมกันเข้าไปในภาษาและคำเก่าเหล่านั้นได้ ทำให้มันกลับมีชีวิตขึ้นมาอีก ที่ตลกคือชีวิตใหม่ของคำเก่าเหล่านี้กลับเป็นเครื่องมือที่มั่งคั่งของตัวเองมากกว่าการให้ชีวิตเพื่อให้มันกลับมา มีการดำรงอยู่อย่างธรรมชาติอีกเหมือนเดิม.

วันที่ 22 เมษายน 53

การปฏิบัติของไพร่(ฟ้าข้าแผ่นดิน) (๒)

ผมเริ่มนั่งลงเขียนบทความเรื่อง “การปฏิบัติของไพร่” ตอนที่ 2 ต่อ ในบ่ายของวันที่ 5 พฤษภาคม อันเป็นวันฉัตรมงคล และเป็นวันหยุดทางราชการ ทำให้มีเวลายานั่งเขียนบทความต่อได้สะดวก ก่อนจะเข้าสู่เรื่องขอแวะดูประวัติความเป็นมาของวันฉัตรมงคลนิดหน่อยก่อน (การเข้าใจปัจจุบันจะทำได้ดียิ่งขึ้น หากมีความรู้ความเข้าใจในอดีตทั้งของตนและของคนอื่นบ้าง)

วันฉัตรมงคลเป็นสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่

ถ้าถามว่าวันฉัตรมงคลเป็นประเพณีมาแต่สมัยใด ผมเดาว่าคนส่วนใหญ่ผู้มีการศึกษาคงตอบว่าต้องเป็นประเพณีเก่าแก่คู่อาณาจักรไทย และสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะวันฉัตรมงคลหมายถึงวันฉลองครบรอบปีการบรม

ราชาภิเษกพระเจ้าแผ่นดิน ถ้าอย่างนั้นก็น่าจะเริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเรื่อยมาถึงกรุงศรีอยุธยา แล้วจึงถึงกรุงรัตนโกสินทร์มาปฏิบัติกันอยู่ในรัชกาลปัจจุบัน

คำตอบคือผิดครับ

ธรรมเนียมการฉลองและการให้ความหมายแก่วันฉัตรมงคลที่เรารู้จักและปฏิบัติกันอยู่ปัจจุบันนี้ เป็นธรรมเนียมสมัยใหม่ ถ้าพูดด้วยภาษาวาทกรรมร่วมสมัยก็ต้องบอกว่า เป็น “การประดิษฐ์ขึ้นใหม่” (modern invention) โดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ 4 สมัยโบราณนั้นไม่มีธรรมเนียมวันฉัตรมงคล เพราะไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องมาให้ความสำคัญในการราชาภิเษกของพระมหากษัตริย์แก่อาณาประชาราษฎร์และบรรดาพระราชวงศ์และขุนนาง ที่สำคัญอยู่ที่การรักษาพระราชอำนาจที่ได้มา จะด้วยการปราบดาภิเษกหรือราชาภิเษกเอาไว้ จนกระทั่งสิ้นรัชกาลหรือสิ้นบุญ เป็นการมองอย่างเป็นวิฎจักรหรือวงกลม

รัชกาลที่ 4 ทรงมองด้วยสายตาแบบสมัยใหม่ที่เป็นเส้นตรง และมีการให้ความหมายแก่จุดต่างๆ ที่เส้นตรงนั้นผ่านไป ทรงตระหนักว่าใน “อารยะประเทศ” นั้น เขาเฉลิมฉลองและให้ความสำคัญแก่วันบรมราชาภิเษกพระมหากษัตริย์ ด้านหนึ่ง เพราะการขึ้นครองราชย์และอาณาจักรของตนตกเป็นสัญญาสังคมอย่างหนึ่ง ระหว่าง “พระมหากษัตริย์” กับ “พระเจ้าและราษฎร” รัชกาลที่ 4 จึงทรงริเริ่มวันฉัตรมงคลขึ้น แต่เนื่องจากเป็นธรรมเนียมใหม่ อธิบายให้ฟังก็ไม่เข้าใจ เติญวันบรมราชาภิเษกไปตรงกับวันสมโภชเครื่องราชูปโภค ที่มีแต่เดิม จึงทรงอธิบายว่า ฉัตรมงคลเป็นวันสมโภชเครื่องราชูปโภคทำให้ไม่มีใครตั้งใจสงสัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการเฉลิมฉลองโดยนิมนต์พระสงฆ์มาสดาเจริญพุทธมนต์ ในวันขึ้น 13 ค่ำ เดือน 6 รุ่งขึ้นมีการถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ด้วยเหตุนี้ จึงถือว่า การเฉลิมฉลองพระราชพิธีฉัตรมงคลเริ่มมีในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นครั้งแรก

พอมารัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่

5 ก็เกิดปัญหาการจัดงานพระราชพิธีฉัตรมงคลขึ้น ด้วยวัน
บรมราชาภิเษกนั้นตรงกับเดือน 12 จะโปรดเกล้าฯ ให้จัดงาน
ฉัตรมงคลในเดือน 12 ก็ไม่มีผู้ใหญ่ว่าโดยยินยอม ผมก็สงสัย
ว่า “ผู้ใหญ่” ที่พูดถึงนี่คือใคร เพราะแสดงว่าต้องใหญ่จริงๆ
ถึงขนาดสามารถไม่เห็นด้วยกับพระเจ้าแผ่นดินได้ ก็ได้
คำตอบจากอาจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม (ใน “จากยศข้างขุน
นางพระถึงยศพระขุนนางพ่อค้า” การเปลี่ยนแปลงสังคม
วัฒนธรรมในรัชกาลพระภูมิพล วารสารเมืองโบราณ กค.-กย.
2539) ว่าคนที่ขัดกับรัชกาลที่ 5 ในเรื่องวันฉัตรมงคล(และใน
อีกหลายเรื่อง) ก็คือสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์
รัชกาลที่ 5 ทรงแก้ความขัดแย้งนี้ด้วยการโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง
ตราจุลจอมเกล้าสำหรับตระกูลขึ้น กับให้มีการพระราชทาน
ตรานี้ในวันคล้ายบรมราชาภิเษก ท่านผู้ใหญ่จึงยินยอมให้
เลื่อนงานฉัตรมงคลมาตรงกับวันบรมราชาภิเษก แต่ยังให้
รักษา ประเพณีสมโภชเครื่องราชูปโภคอยู่ตามเดิม รูปงานวัน
ฉัตรมงคลจึงเป็นดังนี้จนถึงปัจจุบัน

พระราชพิธีวันฉัตรมงคลในสมัยรัชกาลที่ 5 จึงไม่เพียงแต่

เฉลิมฉลองวันครบรอบการบรมราชาภิเษกเท่านั้น หากที่
สำคัญยังเป็นการคลี่คลายและยุติความขัดแย้งทางการเมือง
ลงในระดับหนึ่งด้วย ระหว่างผู้นำชั้นสูงในการเมืองสยาม.
ล่าสุดข่าวต้นชั่วโมงจากวิทยุบอกว่าปีนี้ ไม่มีผู้ใดได้รับ
พระราชทานตราจุลจอมเกล้า

กลับมายังเรื่องที่ผมจะเขียนต่อไป

การสมานฉันท์ – แผนความปรองดอง ๕ ข้อ

สายวันนี้ผมได้รับโทรศัพท์จากสำนักข่าวซีเอ็นเอ็น
เพื่อขอสัมภาษณ์ทรศนะต่อการสมานฉันท์ระหว่างรัฐบาล
กับกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงภายใต้การนำของกลุ่มแนวร่วม
ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือกลุ่ม
“เสื้อแดง” ภายหลังการเสนอไรด์แมป 5 ข้อของนายกรัฐมนตรี
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และจะให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 14
พฤศจิกายน คำถามของนายแดน ริเวอร์ส์ ผู้สื่อข่าวซีเอ็นเอ็น
คือผมมีความมั่นใจว่าผลจะออกมาดีสักเท่าไร ผมตอบว่ามี
พอสมควร ถามว่าเท่าไร ผมตอบว่าประมาณร้อยละ 60 เขา

แสดงสีหน้าแปลกใจนิดๆ ที่ผมไม่ค่อยมั่นใจและความหวังต่ออนาคตสถานการณ์การเมืองสูงนัก

ผมจะขอขยายรายละเอียดในประเด็นสำคัญอันหนึ่ง ในปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวประท้วงของกลุ่มเสื้อแดงครั้งนี้ นั่นคือ การเคลื่อนไหวครั้งนี้เป็นการรวมตัวและทำการเรียกร้องทางการเมืองของคนส่วนใหญ่ที่เป็นผู้ผลิตปฐมภูมิ หรือ primary producers อันได้แก่เกษตรกร ชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนไปถึงช่างฝีมือต่างๆ และผู้ค้าขาย พนักงานเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยถึงระดับกลาง กล่าวโดยรวมก็คือ มวลชนผู้ใช้แรงงานทั้งหลาย แน่نونก็มีคนอาชีพและฐานะกลางๆ ไปถึงระดับสูงก็มีเหมือนกัน แต่ไม่ใช่คนส่วนใหญ่ของการชุมนุมประท้วงนี้ ดังนั้นจึงต้องกล่าวว่า การประท้วงของคนเสื้อแดงครั้งนี้เป็นการชุมนุมประท้วงของประชาชนรากหญ้าที่มีขนาดใหญ่โตที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองไทย แม้การชุมนุมประท้วงจนเกิดการปฏิวัติ 14 ตุลา และพฤษภาเถื่อน จะมีผู้คนมารวมกันเป็นแสน แต่คนส่วนใหญ่ต้องนับว่าเป็นคนชั้นกลาง โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาและนักเรียนเป็นจำนวน

มาก แต่ในสองครั้งนั้นชาวบ้านจากต่างจังหวัดยังมาร่วมน้อย
หรือแทบไม่มีก็ว่าได้ จึงกล่าวได้ว่าครั้งนี้เป็นการประกาศการ
ต่อสู้ทางการเมืองของประชาชนคนชั้นล่างอย่างเป็นทางการเป็นระบบ
เป็นกระบวนการ และอย่างมีพลังเป็นครั้งแรก

คำถามที่หลายคนอยากรู้คือ อะไรเป็นมูลเหตุที่ทำให้
ประชาชนจำนวนมากในชนบทสามารถจัดตั้งรวมตัวกันอย่าง
แน่นเหนียวปานนี้ ใครที่ดูภาพข่าวในเหตุการณ์การสลายการ
ชุมนุมที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าและสี่แยกคอกวัว คงได้เห็น
การต่อสู้อย่างไม่กลัวความตาย ไม่กลัวกองกำลังทหารที่มี
อาวุธเต็มตัว ของประชาชนคนเสื้อแดง ทำไมคนถึงไม่กลัว
และมีความกล้าอย่างไม่ใช่ปกติของคนธรรมดาได้

คำตอบที่หลายคนเหมือนกันตอบได้อย่างรวดเร็วไม่ต้อง
คิดค้นอะไรให้ยากเลย ก็คือมวลชนคนเสื้อแดงนั้นแท้จริงแล้ว
คือคนที่ถูกซื้อหรือจ้างให้มาร่วมการชุมนุมประท้วงเป็นส่วน
ใหญ่ จะมีคนที่มาด้วยความคิดตนเองบ้าง หลังจากสื่อบาง
ชิ้นซึ่งเป็นส่วนน้อยพยายามถ่ายทอดการสัมภาษณ์ และการ

เกาะติดพื้นที่เกาะติดมวลชนมาระดับหนึ่งได้ให้ข่าวใหม่ที่ไม่ตรงกับสื่อของรัฐ ทำให้ผู้มีการศึกษาในกรุงเทพฯบางคน (เท่านั้น)ยอมรับว่า มีชาวบ้านที่มีความคิดทางการเมืองของตนเอง แต่คนพวกนี้ก็ยังคงเป็นคนส่วนน้อยๆ ของคนที่มาชุมนุมอยู่ดี สรุปการชุมนุมอย่างใหญ่โตและยืดเยื้อยาวนานของ นปช.และคนเสื้อแดงจึงไม่มีความหมายนัยอะไรในทางประวัติศาสตร์การเมืองไทย (นอกจากสร้างความปั่นป่วน วุ่นวาย ทำลายเศรษฐกิจของคนไฮโซ ยานราชประสงค์เสียหายไป และที่ไม่คาดคิดคือการบุกค้นโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทำให้มวลชนไพร่เหล่านั้นกลายเป็น “เชื้อโรค” ไปในทันที)

ตรงนี้เองที่เป็นโจทย์ใหญ่อันสำคัญยิ่งสำหรับนักวิชาการหรือปัญญาชน ทุกคืนทุกวันจะมีนักวิชาการออกมาพูดให้ความคิด วิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์วิกฤติการเมืองปัจจุบันนี้อย่างมากมาย ล่าสุดเมื่อคืนนี้นักรัฐศาสตร์จากสำนักทำพระจันทร์คนหนึ่ง ก็ออกทีวีไทย ยืนยันว่าไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา ของนายกฯ ว่าเป็นการยอมจำนนต่อการกดดันเรียกร้อยของกลุ่มเสื้อแดง ที่เรียกร้อยอย่างไม่ชอบธรรม ใช้

กำลังข่มขู่ ถ้าอย่างนี้รัฐบาลสมัยหน้าก็อาจมีมวลชนมา
เรียกร้องให้ลาออกหรือยุบสภาอีก ก็ต้องทำตามอย่างนั้นหรือ
ทหรศนะทำนองนี้เป็นแบบเดียวกับของนายชวน หลีกภัย
ประธานที่ปรึกษาของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งหัวเด็ดตีนขาดก็
ไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา เพราะไปยอมต่อกฎหมายได้อย่างไร

ประเด็นเรื่องความชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรมตามกฎหมาย
ของกลุ่มเสื้อแดงในการประท้วงเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภานั้น
เป็นจุดของการต่อสู้ทางการเมืองก็ว่าได้ ระหว่างฝ่ายประท้วง
กับฝ่ายรัฐบาล ตกลงฝ่ายไหนถูกและชอบธรรม. แนนอนหาก
พิจารณาและตอบตามตัวบทกฎหมาย และผลสะท้อนใน
บริบทของระบบการเมือง และการปกครองอย่างที่เป็นอย่าง
ตามปกติธรรมดา การชุมนุมประท้วงถึงขนาดปิดถนนสร้าง
ความลำบากและกระเทือนสิทธิเสรีภาพในการทำมาหากิน
ของคนอื่นๆ ก็ต้องกล่าวว่า เป็นการกระทำที่ละเมิดกฎหมาย
ของรัฐ ก็มีความผิดตามกฎหมาย รัฐก็สามารถดำเนินการ
บังคับใช้กฎหมายได้ตามอำนาจหน้าที่ของตน ทั้งหมดนั้น
ดำเนินไปในสภาพการณ์ที่ระบบการเมือง รัฐบาล รัฐสภา

และสถาบันหลักในการปกครองอยู่ในภาวะปกติคือไม่มีการ
แทรกซ้อนด้วยอำนาจเหนือกฎหมาย และหรือสร้างกฎหมาย
พิเศษด้วยวิธีการอันไม่ปกติธรรมดาขึ้นมา เป็นต้น

สองขั้วของอำนาจ ดุลยอำนาจที่พอ ๆ กัน

เมื่อมาพิจารณาถึงกำเนิดและความเป็นมาของการ
เคลื่อนไหวของ นปช. และคนเสื้อแดง เราก็ต้องยอมรับความ
จริงในขั้นต้นนี้ก่อนว่า สภาพระบบการเมือง การปกครอง
รัฐบาล รัฐสภา และสถาบันอิสระจนกระทั่งถึงตุลาการและ
สถาบันสื่อมวลชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาด้วย ทั้งหมดต่าง
ตกอยู่ในภาวะการณ์ที่เรียกว่า “ไม่ปกติ” กันทั้งนั้น ความ
อปกตินั้นแสดงออกต่างๆ นานา ต่างกรรมต่างวาระ โดยอาจ
จัดกลุ่มแบ่งออกอย่างใหญ่ๆ ได้เป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่
สนับสนุนรัฐบาล อำนาจอัฐขณะนั้น กับอีกกลุ่มที่คัดค้าน
ต่อต้านรัฐบาล และอำนาจอัฐขณะนั้น ความจริงมีกลุ่มที่สาม
ด้วยที่อาจเรียกว่าไม่ฝักใฝ่ฝ่ายรัฐและอำนาจอัฐ ไม่ว่าจะ
ของใครก็ตามอยู่ด้วย แต่ในยามที่การเมืองวิกฤตถึงขั้นเกิด
ความรุนแรงและมีปริมาณขนาดใหญ่โตระดับทั่วประเทศ การ

แสดงออกเป็นกลางจึงไม่มีความหมาย และไม่อาจทำได้
อย่างจริงๆ ด้วย ดังจะเห็นได้จาก บทบาทของกลุ่มองค์กร
เอกชนและสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มสันติวิธีและอหิงสา
คัดค้านไม่เอาความรุนแรงเป็นต้น ซึ่งถูกวิจารณ์ว่าเป็นกลาง
และสันติกับฝ่ายใดมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่งได้

เมื่อระบบและการปกครองตามระบบกฎหมายต่างๆ โดย
รัฐบาลไม่อาจดำเนินไปได้ เนื่องจากมีการไม่ยอมรับระบบ
และอำนาจปกครองขณะนั้นโดยคนจำนวนมากได้แล้ว
หนทางและวิธีการในการแก้ปัญหาและปมเงื่อนของความ
ขัดแย้งนั้นก็ต้ออาศัยสิ่งที่เรียกว่า “การเมือง” หมายความว่า
รัฐบาลและผู้ครองอำนาจต้องหาหนทางหลากหลายที่ไม่ใช่
วิธีการปฏิบัติตามแบบปกติที่ทำกันมา เพื่อให้การใช้และ
รักษาอำนาจและกลไกของอำนาจรัฐยังอยู่ในมือของรัฐบาล
ได้ หัวใจของมันคือ ใครมีอำนาจรัฐมากกว่าใคร อำนาจอยู่ที่
ใคร เพราะเมื่อความขัดแย้งถึงขั้นวิกฤต แสดงว่ากลไกและ
กฎระเบียบต่างๆ ย่อมไม่อาจดำเนินการได้อย่างเต็มที่ นั่นคือ
สถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับฝ่ายความมั่นคงคือ กองทัพและ

ตำรวจที่ไม่สามารถผลักดันการใช้อำนาจตามกฎหมายได้ อันนำไปสู่ปรากฏการณ์ของทหาร “แดงโม” และตำรวจ “มะเขือเทศ”

ในทางทฤษฎีปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนดุลย์แห่งอำนาจของรัฐแล้ว ไม่ใช่เพียงว่าใครต้องการจะเป็น ผบ.ต่อไป หรือใครเป็นเพื่อนเป็นญาติกับใคร หรือใครถูกซื้อถูกขายด้วยเงินก็ลืบล้าน แต่ที่สำคัญในเรื่องของรัฐ ก็คือบัดนี้ดุลย์แห่งอำนาจระหว่างฝ่ายรัฐบาล กับฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ได้เปลี่ยนเข้าสู่ภาวะที่พอๆ กันแล้ว ไม่มีฝ่ายใดเหนือกว่าอย่างเด็ดขาด และขณะเดียวกันก็ไม่มีอะไรหรือใครอยู่ระหว่างกลางของสองฝ่ายได้ นั่นคือไม่อาจมีการประนีประนอมได้เช่นกัน การเข้าใจวิกฤตของระบบและการไร้สมรรถภาพของระบบ จึงต้องมองให้ไกลและลึกกว่าปรากฏการณ์และข่าวลือเท่านั้น ภาพและเหตุการณ์ความสับสนและไร้ชื่อแป ระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยขณะนี้คือ การก่อตัวขึ้นของสิ่งที่เมื่อประมวลเข้าด้วยกันแล้ว อาจเรียกอย่างกว้างๆ ว่า “การปฏิวัติทาง

การเมือง” แต่การปฏิวัติของไพร่ครั้งนี้ไม่เหมือนตำรา
รัฐศาสตร์ทั้งหลาย ไม่ตรงกับทฤษฎีของการปฏิวัติใหญ่ๆ ที่ทำ
กันมาด้วย ไม่เหมือนแม้กับการเคลื่อนไหวในการปฏิวัติยึด
อำนาจที่ได้ทำกันมาในประเทศไทยเองด้วย

ดังนั้นเมื่อมองจากประวัติศาสตร์ การเคลื่อนไหวชุมนุม
ประท้วงของกลุ่มคนเสื้อแดงครั้งนี้ จึงต้องกล่าวว่ามีนัยและ
ความหมายที่สำคัญยิ่งต่อพัฒนาการของระบบการเมืองไทย
เพราะเป็นครั้งแรกที่ประชาชนจำนวนมากมายมหาศาลจาก
ทุกภาคของประเทศ ได้เข้าร่วมการรณรงค์เรียกร้องทาง
การเมืองอย่างเด็ดเดี่ยวเอาจริงเอาจัง คำสัมภาษณ์ของอดีต
นายกฯทักษิณ ชินวัตรที่ตอบว่า การชุมนุมของคนเสื้อแดงนั้น
ได้เลยเรื่องตัวเขาไปแล้วจึงเป็นข้อที่น่าคิดอย่างยิ่ง และหาก
พิจารณาจากประสบการณ์การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง
โดยตรงของประชาชน การตัดสินใจถึงขั้นที่ไม่กลัวและ
หลบหนีจากอำนาจรัฐนั้น แสดงว่าประชาชนได้เปลี่ยน
คุณภาพของตนเองไปแล้ว แม้การปลุกกระดมของบรรดาแกน
นำจะมีพลังในการดึงมวลชนได้ แต่พูดให้ถึงที่สุดแล้ว

กระบวนการทางสังคมในการร่วมการต่อสู้ต่างหากที่เป็น
ปัจจัยสำคัญในการสร้างความเป็นพลเมืองใหม่ให้แก่พวกเขา
ในอดีตเราเคยได้ยินแต่การอวดตารของพระนารายณ์เพื่อไป
ปราบทุกข์เข็ญ และพวกยักษ์มารร้ายทั้งหลาย ในการเมือง
สมัยใหม่ ก็มีการอวดตารของประชาชนได้เหมือนกัน โดย
เปลี่ยนจากราษฎรผู้เป็นทาสหรือยอมทนอยู่ใต้อำนาจผู้อื่น
อย่างเชื่องๆ มาเป็นพลเมืองผู้เป็นเจ้าของตนเอง ตระหนักใน
อำนาจของพลเมืองผู้เป็นเจ้าของประเทศและอำนาจรัฐอย่าง
แท้จริง

ถึงตอนนั้น แสดงว่าเรากำลังเห็น “การปฏิวัติของประชาชน”
อยู่

วิชาษา (27) พค. 53

- เอกสารดาวน์โหลดจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
- <http://www.midnightuniv.org>
- นำมาเผยแพร่โดยได้รับอนุญาตแล้ว
- แปลงเป็น pdf สำหรับอ่านบนเครื่องอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ขนาดจอ 6 นิ้ว โดย วิชาญ เอื้อชูเกียรติ
- วันที่ 17 มิถุนายน 2553